QORTI ĊIVILI
(SEZZJONI FAMILJA)

ONOR. IMĦALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D., LL.M. (IMLI)

Illum 7 ta' Ottubru 2021

Rik. Ġur. Nru. : 72/2020 JPG

Kawza Nru.: 7

CF

Vs

IF

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ta' IF datat 30 ta' Ġunju 2021, li wara li iddikjara dak premess, talab lil din l-Onorabbli Qorti sabiex:

> *Jogħġobha tiddikjara li r-risposta ġuramentata għandha tiġi ammessa bħala valida ai termini tal-liġi.*

Rat li l-atti tar-rikors u d-dokumenti esebiti ġew debitament notifikati skont il-liġi.

Rat li fir-risposta tagħha datata 28 ta' Lulju 2021 CF talbet li din l-Onorabbli Qorti *sabiex tiċħad u tirrespinġi t-talba tal-intimat.*

Ikkonsidrat:

Illi l-kontendenti iżewwġu nhar il-25 ta' Novembru 1994, u minn dan iż-żwieġ kellhom tliet ulied, JF, KF, it-tnejn maġorenni, u DF li għadu minorenni. Illi CF intavolat il-proċeduri għall-

kawża ta' separazzjoni nhar il-25 ta' Marzu 2020. IF ġie notifikat bir-rikors ġuramentat fil-25 ta' Novembru 2020. Illi IF jgħid li huwa ingħata l-impressjoni li l-pendenza legali setgħet tiġi riżolta b'permezz ta' kuntratt u għalhekk sostna li huwa ttardja r-risposta ġuramentata tiegħu datata is-7 ta' Jannar 2021, liema risposta ġiet notifikata lil CF fl-14 ta' Jannar 2021. IF irritiena li huwa jemmen li l-partijiet jistgħu jaslu fi ftehim bonarju, u sostna ukoll li huwa bagħat l-ewwel abbozz ta' kuntratt ta' separazzjoni li ma deherx li kien hemm oġġezzjoni fuqu. Iddikjara li huwa għaqli li ma jiġix ikkunsidrat kontumaċji u li r-risposta tiegħu għandha tiġi aċċettata.

Illi da parti tagħha, CF twieġeb illi hija tal-fehma li IF ma ssodisfax il-vot tal-liġi u dan peress li ma ġab ebda raġuni tajba sabiex jiġġustifika l-kontumaċja tiegħu, ai termini tal-arikolu 158 (10) tal-Kap 12 tal-Liġijiet ta' Malta. Tgħid li l-kliem **'raġuni tajba'** dejjem ingħataw interpretazzjoni ristrettiva u huwa biss għal raġunijiet estremi li l-Qorti tilqa t-talba ta' intimat u tikkonċedielu li jintavola risposta tardivament. Illi fil-meritu CF sostniet li mhux minnu li hija tat l-impressjoni lil IV li ser jilhqu ftehim bonarju, u li IF ma ġab ebda prova in sostenn ta' din l-allegazzjoni tiegħu. Irriteniet li l-partijiet anqas biss għandhom ebda mezz ta' komunikazzjoni bejniethom. Stqarret li fis-seduti ta' medjazzjoni, IF qatt ma attenda. Finalment sostniet li l-abbozz ta' kuntratt ta' separazzjoni bonarja intbagħat lilha **wara** li l-intimat intavola ir-risposta tiegħu.

Ikkonsidrat:

Illi dan huwa digriet wara rikors intavolat mill-intimat datat 30 ta' Ġunju 2021 sabiex jiggustifika l-kontumacja tieghu. **Jirrizulta li l-intimat kien gie notifikat bir-rikors guramentat tal-attrici fil-25 ta' Novembru 2020.** Jirrizulta illi l-intimat ippreżenta ir-risposta tiegħu 7 ta' Jannar 2021 u għalhekk ferm oltre t-terminu legali konciz lilu sabiex jipprezenta validament ir-risposta guramentata tieghu. Ir-rikors odjern, sar mill-intimat sabiex huwa jipprova jiggustifika l-kontumacja tieghu.

L-intimat sostna li huwa naqas milli jirrispondi fiż-żmien għaliex huwa kien taħt l-impressjoni li l-pendenza legali ta' bejn il-partijiet setgħet tiġi riżolta b'kuntratt bonarju. CF irriteniet li l-kontumaċja ma għandhiex tiġi ġustifikata stante li ma kien hemm ebda indikazzjoni li l-partijiet ser jaslu għall-ftehim bonarju, u dan peress li IF lanqas qatt ma attenda għal seduta waħda ta' medjazzjoni.

In tema legali, fir-rigward tal-gustifikazzjoni tal-kontumacja, intqal illi biex il-kontumacja tal-parti konvenuta tkun gustifikabbli, din trid tkun **involontarja, skatenata minn kawza gusta konsistenti f'impediment legittimu, liema impediment irid ikun indipendenti mill-volontà tal-konvenut**[1].

Illi fid-decisjoni fl-ismijiet **Lorraine Nejjar vs Zoher Ibrahim Nejjar**[2] gie rilevat:

> ***Dan l-impediment legittimu jista' jkun kif intqal, "una necessita' impellente di chiamata ad altri doveri imprescindibili"; L-impossibbilta' li wiehed jidher ghas-subizzjoni jew almenu d-diffikulta' gravi, biex tista' tikkostitwixxi impediment legittimu ghandha tkun fizika u eccezzjonalment biss tista' tkun morali***

Id-decizjoni l-aktar citata f'materja ta' kontumajca hija dik fl-ismijiet **Vittoria Cassar vs Carmelo Vassallo** deciza mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fid-29 ta' Mejju 1937 (Vol XXIX.i.1581) mill-Imhallef William Harding fejn fiha gew elenkati l-principji li gejjin rigwardanti l-kontumacja:-

> ***"(1) Il-kontumacja ma tistax tigi ritenuta gustifikata jekk kienet volontarja;"***
>
> ***"(2) Lanqas tista' tigi gustifikata jekk kienet almenu kolpuza; "***
>
> ***"(3) Biex ikun hemm lok ghall-gustifikazzjoni hemm bzonn li tigi pruvata kawza gusta; "***
>
> ***"(4) Din il-kawza gusta ghandha tkun tikkonsisti f'impediment legittimu;***
>
> ***"(5) L-impediment, biex ikun legittimu, ghandu jkun indipendenti mill-volonta` tal-kontumaci; "***

---

[1] Vide Margal Limited vs Eucharist Bajada, TTZ, deciza 5 ta' Frar 2019 u l-casus classicus fl-ismijiet Vittoria Cassar v. Carmelo Vassallo (Appell Inferjuri, 29 ta' Mejju, 1937; riportata f'Kollez. XXIX-I-1581), citata b'approvazzjoni sa zminijiet ricenti, u fost decizjonijiet ohra, in re Simone Eve Collett Sammut et v. Adam Sammut et (Pim'Awla, 17 ta' Marzu, 2015.

[2] Vide Lorraine Nejjar vs Zoher Ibrahim Nejjar (Q.C. (S.F) (RCP) 16 ta' Marzu 2005)

"(6) L-izball m'hux impediment legittimu jekk ma jkunx zball invincibbli, ghaliex jekk ikun vincibbli, allura jigi ekwiparat ghall-kolpa; "

"(7) Dan l-impediment legittimu jista' jkun, kif intqal, "una necessita' impellente di chiamata ad altri doveri imprescindibili";

"(8) L-impossiblita' li wiehed jidher ghas-subizzjoni jew almenu d-diffikulta` gravi, biex tista' tikkostitwixxi impediment legittimu ghandha tkun fizika, u eccezzjonalment biss tista' tkun morali. "

L-Istitut tal-kontumacja minn dejjem kien suggett ta' kontroversja. Dan hu hekk minhabba l-fatt li l-effetti tieghu – ta' natura punittiva – huma odjuzi. L-Istitut tal-kontumacja huwa msejjes fuq il-presuppost li l-imharrek, bin-nuqqas tieghu li jwiegeb ghax-xilja u t-talba tal-parti attrici, ikun wera dispett lejn is-sejha tal-Qorti biex jidher quddiemha, liema dispett il-ligi thares lejh bhala ghemil li jisthoqqlu piena – dik li ma jkunx jista' jindahal fit-tressiq ta' provi billi dan jammonta ghall-forma ta' dizordni socjali[3]. Il-gustifikazzjoni tal-kontumacja ghandha tibqa' titqies bħala eccezzjoni ghar-regola li l-imharrek hu tenut li jwiegeb bil-miktub b'nota fiz-zmien stipulat fil-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedurali Civili, u bhala tali l-eccezzjoni m'ghandha qatt tipprevali u tissupera dik li hija r-regola[4].

Minn dak sottomess, **ma jirrizultax** li IF bhala stat ta' fatt, seta' emmen illi hemm ċans li l-partijiet jaslu fi ftehim bonarju, stante li huwa **qatt** ma attenda għal sessjoni waħda ta' medjazzjoni u pprezenta abbozz ta' ftehim wara l-intavolar tar-risposta tieghu.

Fil-kaz odjern huwa manifest illi jirrizulta kulpa mhux skuzabbli da parti tal-konvenut, b'mod li din il-Qorti ma tistax tirravviza, fic-cirkostanzi ta' dan il-kaz, xi **zball invincibbli, jew xi haga gravi, accidentali u indipendenti mill-volonta` tal-konvenut li jikkostitwixxi impediment legittimu** skond il-gurisprudenza tal-Qrati taghna. Illi ghalhekk u fid-dawl ta' dan kollu, din il-Qorti ma tistax tinjora n-negligenza u disinteress tal-konvenut, iktar u iktar

[3] Vide **Noel Calleja et vs Middlesea Valletta Life Assurance Co. Ltd** – Qorti ta' l-Appell 28 ta' Jannar 2005.
[4] Vide **Vittoria Cassar vs Carmelo Vassallo** deciza mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fid-29 ta' Mejju 1937.

meta konvenut kien injora l-proceduri kollha tal-medjazzjoni. Din il-Qorti taghmel taghha dak rilevat fid-decisjoni tal-Qorti tal-Familja diversament preseduta datata 13 ta' Marzu 2018 (190/2017RGM) u cioe li propju ghalhekk, l-intimat kien jaf li l-partijiet gew awtorizzati jipprocedu bil-kawza dwar il-meritu tal-vertenza bejniethom u kien hemm il-possibbilita` ossia il-probabilita' illi ser jigi notifikat bil-kawza relattiva fi zmien prossimu. Illi ghaldaqstant, u abbazi tal-principji fuq elenkati, il-Qorti tiddikjara lil konvenut, ma rnexxielux jiggustifika l-kontumacja tieghu kif tezigi il-ligi, u ghalhekk tichad it-talba tieghu sabiex jipprezenta risposta guramentat f'din il-kawza.

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tichad it-talba tal-konvenut fir-rikors datat 30 ta' Ġunju 2021 u tiddikjara lill-konvenut kontumacja ghall-finijiet u l-effetti kollha tal-ligi.

Spejjes riservati ghal vertenza finali.

Moqri.

Mħallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LLM (IMLI)

Lorraine Dalli
Deputat Reġistratur